

SAVARIA
MEGYEI HATÓKÖRŰ
VÁROSI MÚZEUM

35-1/2021/FENNTARTO2021

A SAVARIA MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM

**STRATÉGIAI TERVE
2020-2025**

Szombathely, 2021. június 14.

P.H.

Csapláros Andrea
múzeumigazgató

Itt múlt jelent jövőt.

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum

Stratégiai terve (2020–2025)

1. Helyzetelemzés

Szombathely legjelentősebb muzeális intézményének, a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumnak alapjait 1908-ban, az egykori kultúrpalota megnyitásával tették le. Az eltelt több mint száz év során gyűjteményei, tudományos tevékenysége, tagintézményeinek száma, a városban betöltött szerepe jelentősen megváltozott. Ma az intézmény része a Savaria Múzeum, a Smidt Múzeum, a Szombathelyi Képtár, a Vasi Skanzen, a Járdányi Paulovics István Romkert, a Vasi Skanzen, az Iseum Savariense, a Vasi Múzeumi Látványtár és Régészeti Raktárbázis, a budapesti Szántó Piroska Emléklakás, a Schrammel-gyűjtemény, valamint a Szent Márton Intézet és a Vasi Szemle.

2013-tól a fenntartó Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatosan részt vállal a múzeum működtetésében, épületeinek felújításában. Ennek keretében valósult meg 2016-ban a Savaria Múzeum, 2018-ban a Smidt Múzeum, 2020-ban a Szombathelyi Képtár épületeinek felújítása.

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum öt klasszikus muzeológiai tudományterületen fejt ki gyűjtő és feldolgozó tevékenységet. A régészet, a történeti, a néprajzi, a természettudományos muzeológia, a képző- és iparművészet tagozódása több mint száz éves, amely struktúrát fenn kell tartani. Kívánatos és Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata számára is elemi érdek, hogy az intézmény munkatársai által képviselt szellemi tőke és tapasztalat a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum nagy formátumú intézményében a jövőben is a város érdekeinek megfelelően kamatozzon.

A régészet különböző korszakokkal foglalkozó művelőinek elsődlegesen a kis- és nagyberuházásokhoz kötődő megelőző feltárásokban és értékmentésben kell részt vennie. A természettudomány a biodiverzitás széleskörű bemutatásával és értelmezésével, a környezettudatos életmód, a „zöld életvitel” kialakításában játszott, egyre felértékelődő tevékenységével, a történeti muzeológia a megye- és várostörténet több korszakot átölelő kutatásával, Vas megye főnemesei életmódja, valamint a polgári értékek megismertetésével jár élen. A néprajz és a kulturális antropológia a jól ismert, de valójában még feltáratlan kistrégiók, a Kemeneshát, Kőszeg-Hegyalja, Vasi-Hegyhát, a történeti Órség, a vasi szlovének, horvátok, németek által lakott térségek mikrokutatásában szerepet játszó területek monografikus feldolgozásában érdekelt. A képző- és iparművészet a hagyományos művészeti értékek gyűjtésén, bemutatásán túl a lokalitásban rejlő lehetőségek feltárásával és megőrzésével kell, hogy foglalkozzon. Kiemelt fontosságú a kortárs képzőművészeti alkotások gyűjtése, illetve a textilgyűjtemény fejlesztése. A tudománytörténet művelése is fontos feladata múzeumi életünknek. Tudós elődeink, az egykori középosztály értelmisége példamutató társadalomszervező munkáját újra kell értelmeznünk, hogy a múlt történéseinek tanulságait fel tudjuk használni az intézményi struktúra megújításához, jelenben zajló társadalmi folyamatok megértéséhez és bemutatásához.

A Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum falain belül zajló tudományos munka társadalmi hasznát közvetlen környezetünkben kevesen érzékelik, melynek az a lehetséges

magyarázata, hogy a kis példányszámban megjelentetett, sok időt és energiát igénylő módon elkészített, a szakközönség számára írt dolgozataink és a különböző alkalmakra szervezett konferenciákon tartott előadásaink – kellő motiváltság hiányában – nem jutnak el a társadalom széles rétegeihez, amin feltétlenül változtatni kell. A célirányos kommunikáció a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum és a múzeumot fenntartó város pozitív értékrendjét kell, hogy eljuttassa a város és a megye lakosságához.

Mindebben az intézmény szolgáltató funkciójának erősítése játssza a kulcsszerepet, amely a múzeumban őrzött kulturális elemek minél szélesebb hozzáférhetőségét, „újrahasznosíthatóságát” a digitalizálással teremti meg. A cél az, hogy a nemzeti öntudatra nevelés és a nemzeti alapműveltség elsajátítása során kulturális-szellemi örökségünknek a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumban fellelhető adattartalmára is lehessen támaszkodni. Lényeges elem, hogy csak a közvetlen felhasználói igényekre reflektáló digitalizálás segíti elő a közgyűjteményi tartalmak tömeges használatát.

A tudományos tevékenységgel párhuzamosan megújult a Savaria Múzeum és a Szombathelyi Képtár állandó kiállítása, elindultak az országosan is egyedi, éves, tematikus kiállítássorozatok, amelyekre az egyéb ismeretátadási programok épülnek.

Az intézmény helyi társadalmi szerepvállalásában a 2013. évi fenntartó, majd vezetőváltás jelentős megújulást eredményezett. Az új szervezeti, közönségkapcsolati struktúra ugrásszerű növekedést hozott a látogatottságot illetően: növekedett a kiállításlátogatók, a múzeumpedagógiai foglalkozásokon és a közművelődési rendezvényeken résztvevők, ezen belül az aktív munkavállalói réteg múzeumi látogatásának száma.

Az intézmény aktív kapcsolatot tart, közös projektekben vesz részt több országos és európai múzeummal.

2. Alapértékek és célok

Intézményünk az 1997. évi CXL. törvény alapvetését és a muzeális intézményekre vonatkozó szakaszait nemcsak feladatának tartja, hanem céljainak megfogalmazásakor alapértékként is tekinti. A küldetésnyilatkozatban is megfogalmazottak szerint céljaink a következők:

- a múzeum a gyűjteményekre épített **tudományos tevékenység bázisa**, amely magában foglalja a
 - o gyűjteménygondozást, gyarapítást, nyilvántartást, állományvédelmet,
 - o tudományos feldolgozást és publikálást,
 - o a kulturális javak digitalizálását,
 - o a kutatási tevékenység biztosítását,
 - o hazai és nemzetközi kapcsolatok építését, együttműködéseket;
- a múzeum a tartalmas időtöltés, **a tudásátadás helyszíne**, melynek keretében
 - o állandó és időszakos kiállításokat rendez,
 - o közművelődési és múzeumpedagógiai programokat és kiadványokat biztosít;
 - o szakmai, módszertani műhelyként működik;
- a múzeum a szombathelyi **kulturális turizmus kiemelt helyszíne**.

Céljaink eléréséhez szükséges **infrastruktúra és humán erőforrás fejlesztése** elengedhetetlen.

2.1. Tudományos tevékenység

Jelen helyzet:

- magasan kvalifikált kutatói közösség alakult ki,
- a kutatói teljesítmény teljes vertikuma és kapcsolatrendszere rendelkezésre áll,
- a kollégák hazai és nemzetközi kutatásokban vesznek részt,
- a kollégák részt vesznek a felsőoktatás és a tudományos minősítés munkájában,
- külföldi kapcsolatrendszer rendelkezésre áll,
- a kollégák hazai (országos és Vas megyei) és külföldi tudományos szervezetekben vezetői és vezetőségi posztokat töltenek be,
- magasan kvalifikált, magas nyomdai minőségű évkönyv jelenik meg (*Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője*),
- a természettudományi folyóirat jelenik meg (*Praenorica Folia historico-naturalia*),
- magas tartalmi színvonalú kiadványok (*Fontes Castriferriensis* sorozat, *Őskorunk* sorozat, katalógusok, ismeretterjesztő és népszerűsítő kiadványok) jelennek meg.

Stratégiai célok:

- a *Savaria a Vas Megyei Múzeumok Értesítője* évenkénti megjelentetése,
- a *Praenorica Folia historico-naturalia* rendszeres megjelentetése,
- a *Fontes Castriferriensis* és az *Őskorunk* köteteinek rendszeres megjelentetése,
- a magasan kvalifikált kollégák megtartása,
- a gyűjtemény feldolgozásán alapuló monográfiák, katalógusok megjelentetése,
- a megyekutatás és a Savaria-kutatás folytatása, illetve élénkítése.

A cél megvalósítása:

- intézményen belüli életpályamodell megfogalmazása,
- ösztönző-rendszer kidolgozása a tudományos teljesítmény fokozására,
- a gyűjteményi feldolgozás háttérének biztosítása,
- a tudományos kutató- és feldolgozó munka, valamint a publikálási lehetőségek biztosítása.

2.2. Ismeretátadás

2.2.1. Állandó kiállítások

A 2020 és 2025 között a Szombathelyi Képtár, a Savaria Múzeum Kötárának állandó kiállításai napjaink látogatóbarát informatikai elemeivel bővülve újulnak meg. Tervezzük a Savaria Múzeum természettudományi gyűjteményének új állandó kiállítását, valamint a Vasi Skanzen valamennyi épületében a műtárgyak kihelyezésével az enteriőrök látogathatóvá tételét. A J.P.I. Romkert mozaikpadlójának restaurálása után, annak méltó elhelyezése is stratégiai cél. Célunk a helyi identitás erősítése Szombathely és a történelmi Vas megye régészeti, történeti, néprajzi, természettudományos és művészeti értékeinek bemutatásával.

2.2.2. Időszaki kiállítások

Célunk az éves tematikus kiállítás-sorozatok valamint a Szombathelyi Képtárban a Textiltriennálé folytatása. A finanszírozás függvényében feladatunk a tematikán kívüli tárlatok egyedi és más muzeális intézménnyel közös megszervezése, vándorkiállítások befogadása. Az időszaki kiállítások a legújabb régészeti feltárások, egyéb gyűjtések során a gyűjteményekbe kerülő új műtárgyakat, a tudományos kutatások eredményeit kívánják bemutatni.

2.2.3. Közművelődési és tudásátadási programok és kiadványok

Az elmúlt évek struktúráját követjük a jövőben a közművelődési és múzeumpedagógiai programok szervezését illetően: egyrészt a hagyományos nagyrendezvényekhez kapcsolódó programok folytatását (Múzeumok Éjszakája, Kutatók Éjszakája, A Magyar Régészet Napja, Múzeumok Majálisa, Húsvéthétfő, Szent Márton-napi Országos Nagyvásár, Karácsonyi Vásár), valamint az állandó- és időszaki kiállításokra épített ismeretterjesztő előadásokat, könyvbemutatókat, közművelődési rendezvényeket jelenti. Több célcsoport számára is érdekességeket kínálnak társművészeti elemekkel bővített közművelődési rendezvények, így azok a résztvevőkhöz is eljut egy-egy kiállításunk üzenete, akik általában nem múzeumlátogatók.

A múzeumpedagógia területén stratégiai cél a szombathelyi oktatási, nevelési intézményekkel kialakított kapcsolat további elmélyítése, valamint olyan pályázati lehetőségek megtalálása, amely során a szombathelyi járásból is eljuthatnának a diákok múzeumainkba.

2.2.4. Szakmai, módszertani műhely

A restaurálás és az állományvédelem, a közművelődés és múzeumpedagógia területén kötelező állami feladat a megye szakembereinek segítséget nyújtani intézményünknek. A módszertani, szakmai tanácsadás azonban ebben nem merül ki, hiszen az ELTE-SEK hallgatóinak, a város oktatási intézményei pedagógusai számára is egyedi, kiscsoportos konzultációs alkalmakat teremtünk.

2.3. A múzeum a szombathelyi kulturális turizmus kiemelt helyszíne

Célunk a turizmus szervezeteivel való szoros együttműködés, amely nem merül ki a közös turisztikai csomagok kidolgozásában, hanem egyre erőteljesebben épít a virtuális térben megvalósuló kiállításokra, a távolról elérhető előadásokra és múzeumpedagógiai foglalkozásokra. A kulturális turizmus legjelentősebb helyszínei intézményünkben láthatóak, ezért célunk minden kiállítás feliratozása, a virtuális kiállítások, a kiállításvezető applikációk, a tájékoztató anyagok angol nyelvű fordítása.

2.4. Infrastruktúra és humánerőforrás fejlesztése

Az elkövetkező években a feladataink ellátását szolgáló épületek közül a Savaria Múzeum alagsorának felújítása, a falak vizesedésének megszüntetése, a raktárak és a Kötár felújítása szükséges. Meg kell teremteni a lehetőséget arra, hogy az országosan híres természettudományi gyűjteményünket Szombathelyen bemutathassuk, ezért hosszú távon szert kell tenni olyan

ingatlanra, ahol a bemutatáson kívül a raktározás és a tudományos munkavégzés is megoldódik. A Vasi Skanzen fogadóépületének felújítása rövid távú cél, hosszú távon új fogadóépületet kell építeni, amely alkalmas a látogatók méltó fogadására, a múzeumpedagógiai foglalkozások egész évben történő megtartására, a Néprajztudományi Osztály zavartalan működtetésére, időszakos néprajzi kiállítások bemutatására, valamint a néprajzi műtárgyak raktározási gondjainak megoldására.

Kulturális örökségünk védelme és méltó bemutatása érdekében komplex fejlesztés szükséges a J.P.I. Romkertben.

Folyamatosan gondot jelent a gyarapodó műtárgyállomány elhelyezése, a kiállítási installációs elemek, raktározása, ezért a raktári kapacitásunkat középtávon is jelentősen növelni kell.

Épületeink egy része nem akadálymentesített, amelyet az esélyegyenlőség megteremtésének jegyében feltétlenül biztosítani kell a látogatóknak. A tagintézményekben elengedhetetlen a vendégek hosszabb idejű tartózkodásához, a társasági élet megteremtéséhez a múzeumi kávézók legegyszerűbb formájú kialakítása, minimum kávéautomatákkal történő felszerelésével.

A humán erőforrás folyamatos fejlesztése szükséges gyűjteményeink teljes körű feldolgozásához, ezért nemcsak növelni kell a munkatársak számát, hanem lehetőséget kell biztosítani szakmai fejlődésükre is. Rövid távon szükséges a frontszemélyzet nyelvi képzése.

3. SWOT analízis

Erősségek	Gyengességek
<ul style="list-style-type: none"> - gazdag műtárgygyűjtemények - jelentős természettudományos gyűjtemény csak itt van a régióban - mind az öt múzeumi diszciplínát (régészet, képzőművészet, néprajz, történettudomány, természettudomány) tömörítő, magasan képzett tudóskollektíva dolgozik az intézményben - a speciális tudással rendelkező munkatársaink foglalkoztatása lehetővé teszi az összetett tudományos és kulturális feladatok megoldását - rendelkezünk azzal a múzeumpedagógiai eszköztárral, tapasztalattal és tudással, amellyel az élethosszig tartó tanulás hatékonyan megvalósítható - speciális múzeumi környezetet tudunk biztosítani rendezvények és más típusú szolgáltatások számára - az intézmény többszintű szolgáltató helyszín - részben felújított állandó kiállítások - részben felújított épületek - tematikus időszakos kiállítássorozat 	<ul style="list-style-type: none"> - felújításra szoruló épületek, épületrészek - nem minden épület akadálymentes, így az esélyegyenlőség sérül, - raktározási kapacitás elégtelen volta - humán erőforrás utánpótlásának nehézsége - a kiállítások, rendezvények tervezési, előkészítési időszakában finanszírozási bizonytalanság – adott pénzügyi éven túli kötelezettségvállalásra nincs mód, ezért csak az adott évre tudunk tervezni, akkor is csak március (a költségvetés elfogadása) után – így nincs lehetőség szponzorok megtalálására - a kiállítások előkészítésére fordítható idő rövidsége - a kiállítások csak megyei vonzerővel bírnak, mivel a jelenlegi kereslet magas technikai elvárásait a fent jelzett okok miatt nem tudjuk teljesíteni - megfizethetetlen, magas marketing költségek miatt a kiállítások és rendezvényekről a tájékoztatás szűk csatornákon jut el az érdeklődők egy részéhez - pályázatok egyre szűkülő kerete

<ul style="list-style-type: none"> - kiállításokra épített ismeretátadási alkalmak (előadások, könyvbemutatók, konferenciák) - múzeumi nagyrendezvények - kiemelkedő múzeumpedagógiai ajánlat és látogatottság - tagintézmények többségének kedvező elhelyezkedése a városban - elkötelezett humánerőforrás 	<ul style="list-style-type: none"> - nem megoldott a múzeumi kávézók, múzeum shopok létesítése, így a látogatási idő rövidül, a bevétel csökken - nem folyamatos és koncepciózus a turisztikával a kapcsolat - a piaci szférától jelentősen elmaradó fizetések
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - a potenciális látogatók köre tág a régióban - a kulturális kereslet a városban, megyében az országos átlaghoz képest magasabb - tudatos stratégiai együttműködések lehetősége a város más kulturális intézményeivel és turisztikai szervezetével - a múzeumi terek hasznosítása a konferenciaszervezők részére - együttműködési lehetőség az ELTE-SEK tanszékeivel és az MTA Vas Megyei Tudományos Testületével 	<ul style="list-style-type: none"> - a munkavállalók magasabb bérért a határmenti osztrák településekre, illetve az oktatási szférába távoznak a múzeumból - az alacsony fizetések miatt nem vonzó a múzeumi munkavállalás - a középiskolások, egyetemisták múzeumi érdeklődésének felkeltése nehéz - az alacsony finanszírozás nem teszi lehetővé a kulturális keresletnek megfelelő kiállítások, rendezvények és azok marketing tevékenységének teljes körű megszervezését - nincs lehetőség a hagyományos programok megújítására, igényesebb célközönségnek speciális programok szervezésére

4. Ütemterv

Cél	Feladatok	Megvalósulás	Forrás
Tudományos, oktatói, tevékenység, közéleti szerepvállalás helyszíne	A tudományos fokozatszerzés támogatása tanulmányi szerződésekkel, konferenciárészvétel támogatásával, tanulmányi szabadság biztosításával	2020–2025	Szombathely MJV Önkormányzata, Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége
	Publikációk, előadások számának növelése, múzeumi évkönyv, saját kiadványok megjelentetése	2020–2025	Pályázatok, Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége, MTA Vas Megyei Tudományos Testülete, saját forrás
	Akkreditált tanfolyamok elvégzésének támogatása	2020–2025	Szombathely MJV Önkormányzata

	Módszertani és szolgáltató szerepe erősítése	2020–2025	Szombathely MJV Önkormányzata
	A gyűjteményi feldolgozás háttérének biztosítása	2020–2025	Szombathely MJV Önkormányzata
	Részvétel a felsőoktatás, tudományos minősítés munkájában	2020–2025	Szombathely MJV Önkormányzata
	Tudományos közéleti szerepvállalás támogatása	2020–2025	Szombathely MJV Önkormányzata
Gyűjtemények hozzáférhetővé tétele a valós és a virtuális térben	Évente egy tematikus kiállítás-sorozat	2020–2025	Pályázatok
	Időszaki kiállítások számának növelése	2020–2025	Pályázatok, Szombathely MJV Önkormányzata
	A Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége vándorkiállításában való közreműködés	2020–2025	Magyar Vidéki Múzeum Szövetsége
	A múzeum társadalmi és tudományos hasznosulásának biztosítása a gyűjtemény feldolgozásának és digitalizáltsági fokának növelésével	2020–2025	Szombathely MJV Önkormányzata támogatása a humán erőforrás terén, KDS-pályázatok
	Tematikus tudásátadási sorozatok, egyedi foglalkozások, projektnapok	2020–2025	Pályázatok, Szombathely MJV Önkormányzata
	MúzeumDigitár, Europeana, MuseumMap felületeken a digitalizált műtárgyállomány hozzáférhetővé tétele	2020–2023	KDS, saját forrás
	Informatikai eszközpark és szakembergárda fejlesztése	2020–2022	Pályázatok, Szombathely MJV Önkormányzata
	Határon átnyúló programok (SIHU)	2020–2021	Pályázatok
	Közös kiállítások rendezése (Őrségi Nemzeti Park Igazgatósága, ELTE SEK, vasi oktatási intézmények)	2020–2025	Pályázatok
	Nemzetközi régészeti projektek folytatása	2020–2025	Pályázatok
Az intézmény honlapjának folyamatos fejlesztése	2020–2025	Szombathely MJV Önkormányzata	
Befogadó múzeum	Fogyatékkal élőköt képviselő civil szervezetekkel közös programok	2020–2025	Saját forrás

	Közös programok a Vasi Múzeumbarát Egylettel, a Smidt Múzeumért Alapítvánnyal	2020–2025	Pályázatok
	Önkéntesek, csökkent munkaképességűek részvételének bővítése a múzeumi munkában	2020–2025	Pályázatok, saját forrás
	<i>Szombathelyi természetbúvár</i> projekt	2021–2022	Pályázat
Kulturális turizmus lehetőségei	Tárlatvezető mobil applikáció	2025	Szombathely MJV Önkormányzata
	Elektronikus jegyértékesítési rendszer kiépítése	2025	Szombathely MJV Önkormányzata
	Speciális városi séták, tájékoztató táblák	2020–2025	Saját forrás
	Virtuális kiállítások létrehozása	2020–2021	Pályázatok, Szombathely MJV Önkormányzata
	Online megjelenések számának növelése a közösségi médiákban	2020–2025	Saját forrás
	Közismert emberek tárlatvezetése	2020–2025	Pályázat
	Városi nagyrendezvényeken való közreműködés	2020–2025	Saját forrás
	A Vasi Skanzen országos nagyvásárai	2020–2025	Saját forrás, pályázatok
Infrastruktúra és humán erőforrás fejlesztése	Schrammel-gyűjtemény elhelyezése az Éva-malomban	2021	Saját forrás, pályázat
	Szombathelyi Képtár felújítása	2021	Saját forrás, pályázat
	Vasi Skanzen megújítása	2023–2025	Saját források, pályázatok (EUREVITA, BDU)
	Létszámbővítés a muzeológiai munka minden területén	2020–2025	Szombathely MJV Önkormányzata
	A Savaria Múzeum kőtárának megújítása	2023	Pályázat
	Korszerű állományvédelmi előírásoknak megfelelő kiállítóterek létrehozása	2023–2025	Pályázat
	Szakmai továbbképzések	2022–2025	Szombathely MJV Önkormányzata, pályázatok
	Bérszínvonal emelése	2022–2025	Szombathely MJV Önkormányzata,

Az ütemtervben vállalt feladatokat évente – intézkedési tervek formájában – az intézményi munkatervben szerepeltetjük, teljesülésüket az éves beszámolóban követjük nyomon és értékeljük.

5. Jövőkép

A stratégiai célok megvalósítása lehetővé teszi azt, hogy a látogatók és a munkavállalók számára a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum a 21. század elvárásainak megfeleljen. Az 1997. évi CXL. törvénynek megfelelő, magas színvonalú munka első lépcsője az infrastruktúrával és a humánerőforrással kapcsolatos célok megvalósítása. A humánerőforrás megbecsülése vonzóvá teszi a múzeumi munkát, így hosszú távon biztosítottá válna a gyűjteményi, tudományos munka és múzeumi szolgáltatói feladatok ellátása. A raktárkapacitás bővítése, a kiállítóhelyek felújítása, korszerűsítése a gyűjtemény biztonságát és kutathatóságát szolgálja. A kutató- és a gyűjteményekkel kapcsolatos muzeológiai munka erősíti a kutatóközpontokkal, hazai és külföldi múzeumokkal való együttműködést. Ezzel párhuzamosan az éves finanszírozás, valamint a hosszabb távú pénzügyi tervezés lehetősége megoldja a megalapozott kutatómunkát, az erre épülő kiállítási tevékenységet, valamint a célcsoport-differenciált múzeumi rendezvények szervezését. A múzeumi épületek akadálymentesítése, a kávézók és múzeumshopok kialakítása a vendégek tartózkodási idejét meghosszabbítja, a bevételt növeli. Mindezzel komoly bázist jelentenénk a szombathelyi kulturális turizmus területén is.

A Savaria Múzeum, mint megyei hatókörű városi múzeum működési területe Vas megye teljes területére terjed ki, bár gyűjtőköre számos múzeumi diszciplína esetében ennél jóval szélesebb. Szakmai tevékenységét a múzeumi feladatkör hármas tagozódása alapján végzi: tudományos kutatás, a nemzeti kulturális örökség elemeinek gyűjtése, szakszerű védelme, tárolása, feldolgozása, illetve az előbbi munkafolyamatok során megszerzett adatokra támaszkodva az ismeretek továbbadása a társadalom minél szélesebb rétegei számára. Természetes azonban, hogy az intézmény egyes gyűjteményei (osztályok, táruk) történelmi múltjuk, hagyományaik, egyéni profiljuk, környezetük eltérő mivolta és lehetőségeik következtében a fenti hármas feladat egyes elemeit eltérő súlyozással jelenítik meg.

Szakmai tevékenységünk meghatározó része a nemzeti kulturális örökség elemeinek gyűjtése és védelme. Az intézmény régészeti kutatógárdája képes regionális léptékű szolgáltatások (feltárás, feldolgozás, közzététel, tárolás) ellátására. A természettudomány vonatkozásában alapvető, hogy Nyugat-Magyarországon az egyetlen jelentős természettudományi gyűjtemény a Savaria Múzeumban található, amely így megkerülhetetlen információbázist jelent az ilyen irányú kutatásokban.

Az ismeretátadás csatornái nagyfokú sokszínűséggel bírnak, ebből következően az egyes módok sajátosságaiból fakadóan a megszólított célközönség is eltérő. Az évkönyvben és tudományos kiadványokban megjelenő publikációk elsősorban a szakmai közönségnek szólnak, bár az oldottabb és látványos elemeket felvonultató, estenként színes megjelenítés már feltételezi a szélesebb olvasóközönséget. A katalógusok, kisebb vezetők, leporellók elsősorban a múzeumba érkezők széles vertikumát célozzák meg.

A hagyományos megjelenítés mellett a digitális adathordozókon, illetve a világhálón közzétett kiadványaink mindenki számára hozzáférhetőek, az intézményhálózat minden jelentős kiadványa jobbra elérhető elektronikus formában is. A honlap folyamatos megújítása révén a múzeumi kínálat tovább bővül. Meggyőződésünk szerint tovább élénkül az intézmény és a befogadók között zajló kommunikáció, hiszen a közösségi portálokon keresztül azonnali visszajelzés érkezik tevékenységünkkel kapcsolatban.

A markánsan megjelenő múzeumpedagógiai foglalkozások, oktatóprogramok, táborok elsősorban az óvodás és az általános iskolás korosztály számára kínálnak tanulási lehetőséget, de igény szerint az intézmény szakmai stábja képes bármilyen szintű megkeresést kielégíteni. Tervként fogalmazódott meg az oktatóközponti státusz megszerzése.

A Pásztor utcai raktárbázisban lévő látványraktár lehetőségeket jelent az eddig a közönségtől elzárt műtárgyállomány bemutatására, ezzel az élővilág és az ember által alkotott tárgyi világ sokfélesége kézzel fogható érzékeltetésére. A célközönség ebben az esetben is a tanuló ifjúság. Alapelvünk, hogy először a gyermekek, tanulók kapjanak kedvet a múzeumba-járáshoz, majd ők elhosszák szüleiket is.

Kitüntetett szerepet kaphat a Vasi Skanzen, amely bővülő kínálatával (etnobotanika, etnozoológia, életmód-rekonstrukció, hagyományőrzés) nemcsak bemutató helye egy letűnő életmódnak és eszközrendszernek, hanem annak „élővé-válását” is megvalósítja. Nevéből fakadóan az egész Vas megye számára kínál bemutatkozási lehetőséget, illetve a gyökerek megtalálásának és az önazonosság felismerésének a színterét.

6. Kiemelt feladatok

- a költséghatékony, teljesítményorientált intézményrendszer fenntartása,
- a múzeumi feladatkörök (gyűjtés, feldolgozás, megőrzés, megóvás, bemutatás) harmonikus egyensúlyának a fenntartása, a múzeumi szolgáltatások bővítése,
- jelentős előrelépés a digitalizálás terén,
- a megyekutatás folytatása, kiemelt figyelemmel Savaria–Szombathely múltjának feltárására,
- a környezettudatos „zöld” viselkedés fontosságának megjelenítése,
- az intézményi honlapnak, más típusú digitális tartalomközvetítésnek a folyamatosan változó igényekhez igazítása.

Szombathely, 2021. június 10.